

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 42

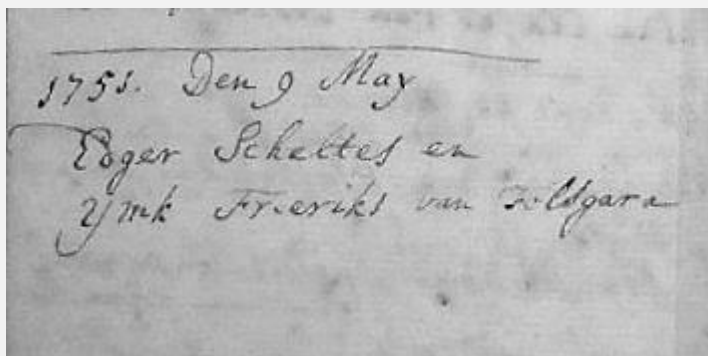

© Foto uitgeverij van der Meulen bv Sneek

Tsjaerddyk 42

In Folsgeare is geen timmerman en uit de kerkboeken valt op te maken dat vanaf 1697 Broer Pybes, meester timmerman uit IJlst, regelmatig reparaties aan de kerk en toren verricht tot 1715. Vanaf 1725 verricht Schelte Edgers zo nu en dan het timmerwerk.

In 1739 woont Schelte Edgers in Tjalhuizum en is hij de vaste timmerman voor de kerk van Folsgeare tot 1752. Zijn zoon Edger Scheltes gaat, als hij oud genoeg is, met zijn vader mee op pad om zijn vader te helpen en het vak te leren. In Folsgeare leert hij Ymkjen Freerks kennen. Ze trouwen in 1751 en gaan aan de Tsjaerddyk 42 wonen. Edger begint hier een winkel en timmerzaak.

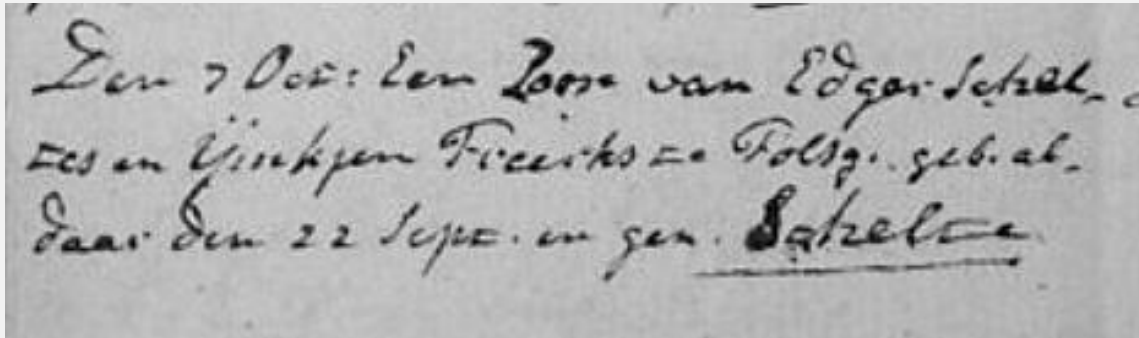

IJsbrechtum, 9 mei 1751

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 42

In 1753 krijgen Edger en Ymkje een zoon die naar zijn opa wordt genoemd, Schelte Edgers . Schelte wordt gedoopt in 1753 in Folsgeare:

Den 7 Oct: Een zoon van Edger Scheltes en Ymkjen Freerks te Folsgeare Geb. aldaar den 22 sept. en gen. datzelve. (genoemd datzelve)

Ze krijgen daarna nog een zoon die Freerk Edgers wordt genoemd.

Schelte wordt boer en begint een koemelkerij aan de noordzijde van de Tsjaerddyk naast het kerkhuis.

Na het overlijden van Edger Scheltes in 1783 wordt hij opgevolgd door zijn zoon Freerk Edgers. Freerk woont tot ongeveer 1795 in het dorp.

Na 1800 komt Bauke Jans, meester timmerman uit IJsbrechtum, naar het dorp voor reparaties aan de kerk. Hij overlijdt in 1808 en het dorp moet weer op zoek naar een andere timmerman.

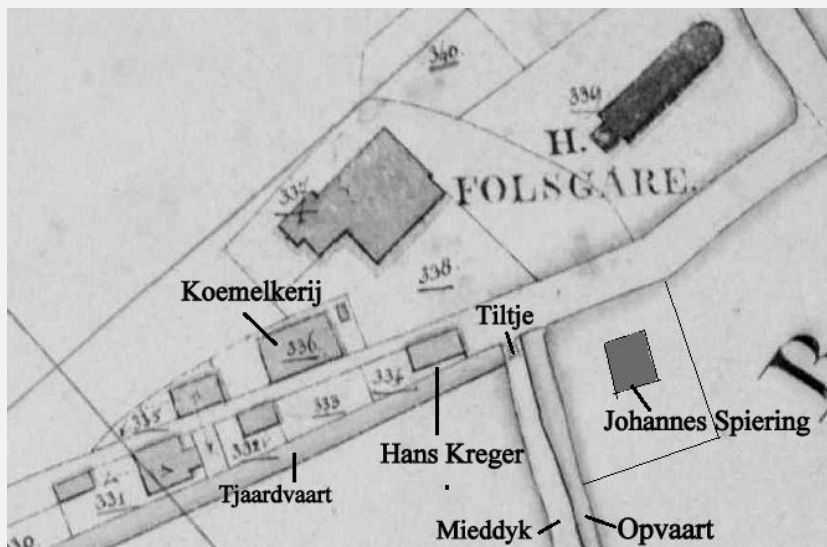
Schelte Edgers is eigenaar van het pand en laat na zijn overlijden in 1818 alles na aan zijn huishoudster Pietje Baukes. In 1821 verkoopt Pietje Baukes het pand op Tsjaerddyk 42 aan timmerman Johannes Paulus Spiering uit Oosthem. Johannes Spiering is in 1821 getrouwd met Trijntje Harmens Dijkstra en ze starten in Folsgeare een timmerzaak.

De timmerzaak van Johannes Spiering wordt al snel te klein en hij bouwt rond 1836 aan de andere kant van de Folsgeasteropvaart een nieuw pand op grond van de kerk, genaamd de Baetwe, (Tsjaerddyk 44).

De oude timmerzaak wordt verkocht aan Hans Meinderts Kreger, die er een kuiperij begint. Hans Kreger is 35 jaar en nog vrijgezel. Zijn vader Meindert Kreger komt na het overlijden van zijn vrouw Janke Hanzes Bander bij hem inwonen.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 42

Folsgeare rond 1836

Het huis bestaat bij overname uit twee woonlagen. Beneden is een voorportaal met toegang naar de woonkamer, de kelder en de winkel. Boven is nog een woonkamer met daarnaast slaapgelegenheid. Op het erf staat het secreteit, in regenwaterbak en een houthok. Bij het huis horen ook de kosten voor het uitdiepen van de Tjaardvaart en het onderhoud aan het Tiltje.

Hans Kreger trouwt in 1840 met Doutzen Gerbens van der Werf en in 1841 wordt hun enige kind Janke geboren.

De kuiperij is ook een leerschool voor de jongens uit Folsgeare en de dorpen uit de buurt. Zo komt Freerk Willems Twijnstra uit het dorp op jonge leeftijd in dienst als kuipersleerling.

In 1850 wordt Freerk Willems kuipersknecht in Nijland. In 1851 trouwt hij met Femmigje Ulbes de Boer uit Abbega. Ze gaan in Folsgeare wonen en hij komt weer in dienst van Hans Kreger. Als Hans Kreger in 1858 de zaak verkoopt wordt Freerk Willems de nieuwe eigenaar van de kuiperij. Freerk en Femmigje krijgen 7 kinderen tussen de jaren 1852 en 1867.

In 1868 overlijdt hun oudste zoon Ulbe op zestienjarige leeftijd. Willem Freerks, hun tweede zoon, is kuipersknecht en de beoogde opvolger van het bedrijf. Hij trouwt met Froukje Schildstra maar overlijdt in 1884, nog maar 28 jaar oud. Zoon Pieter Freerks wordt centrifugist in Wieuwerd. Tjeerd Freerks is kuipersknecht bij zijn vader en trouwt in 1890 met Aaltje Piersma uit Nijland. Na de geboorte van hun eerste kind Foekje verhuizen ze naar Genemuiden. Sjerp Freerks, de jongste zoon, is bakkersknecht en verhuist na zijn huwelijk met Lijsbeth Koelstra naar Oudemirdum waar hij bakker wordt.

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 42

Freerk Willems zijn vrouw Femmigje overlijdt in 1894 en hij blijft alleen achter. Hij heeft geen zoon die het bedrijf kan overnemen, maar blijft actief. Het pand waar hij in woont, is zo oud dat het eigenlijk onbewoonbaar is.

UIT DE HAND TE KOOP
een **BURGERHUIS** met ruime **WERKPLAATS**,
tevens geschikt voor vele doeleinden, in het
dorp **Folsgeare**.
Te bevragen bij **F. W. TWIJNSTRA**.

LC: 12 december 1908

Zijn broer Gerrit Willems is timmerman en koopt het pand van Freerk en zet er in 1910 een nieuw bedrijfspand neer. Freerk Willems blijft er wonen maar hoeft op 85 jarige leeftijd niet meer te werken. Hij overlijdt in 1914 als hij 89 jaar is.

foto Wytske Heida

foto uitgeverij van der Meulen bv Sneek

Freerk Willem Twijnstra voor zijn huis, 1912

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 42

Klaas Grondsma, veekoopman uit Oosthem, koopt het pand voor zijn dochter Japke. Zij heeft verkering met Oeds de Jong, slagersknecht uit Sneek. Hij laat het pand verbouwen tot een slagerij en na hun huwelijk in 1915 wordt Oeds slager in Folsgeare.

Oeds en Japke krijgen twee dochters. Dochter Janke overlijdt als ze een paar maanden oud is. Deze klap betekent het einde van hun huwelijk. Oeds vertrekt naar Haarlem en Japke gaat terug naar Oosthem.

Er wordt boelgoed gehouden.

LC-juli 1920:

Bijna nog nieuwe SLAGERSGEREEDSCHAPPEN als toonbank, hakblok, kranstafel, bascule met gewichten, bal-bascule, top- en hakmachine, kookpot, vleeschvat, bakjes, takels, schammels met tafel bloedbak, hakmessen, zaag, schrobber, haken, schietapp met patronen enz.

Klaas Grondsma zet het pand te koop en Folkert Raukes de Hoop uit Sint Nicolaasga koopt het voor zijn dochter Wiebigje en schoonzoon Reitze Sybesma. Wiebigje is in 1917 getrouwd met Reitze, slager in Sint Nicolaasga. Zij gaan in Folsgeare proberen een nieuw leven op te bouwen. Ze komen op 23 augustus 1919 in Folsgeare wonen en vertrekken op 15 december 1919 weer naar Sint Nicolaasga. Het leven in een klein dorpje was misschien niet zoals ze zich dat hadden voorgesteld.

Op 20 mei 1920 trouwt Douwe Posthuma uit Nijland met Aagje de Boer. Douwe volgt Reitze Sybesma op als slager in Folsgeare.

Douwe en Aagje krijgen 10 kinderen waarvan later Idske en Thomas in Folsgeare wonen.

Idske trouwt met Watte Zijlstra. Ze gaan later wonen aan de Tsjaerddyk op nummer 27, waar vervolgens hun zoon Wout Zijlstra zal wonen. Thomas en zijn vrouw Tine komen terug naar Folsgeare en laten in 1975 een huis aan de Folsgeasterleane (5) bouwen.

Idske Posthuma

db Folsgeare

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 42

In 1948 komt er een einde aan de slagerij als Klaas Damstra er komt te wonen tot 1961. Melkverkoop komt er voor in de plaats. Klaas Damstra wordt opgevolgd door Jelle Hooijnga die de zaak in 1968 overdoet aan Klaas Kramer die van hieruit met zijn S.R.V. wagen de regio bedient.

db Folsgeare

1973

Naast Tsjaerddyk 42 staat de SRV wagen van Klaas Kramer. (midden-links op de foto)

In 1982 betreft Kramer een nieuw pand aan de Tjaerddyk op no 31a waar hij een grote loods met moderne voorzieningen krijgt. Met het vertrek van de fam. Kramer komt er een einde aan een eeuwenoud bedrijfspand en wordt het een woonhuis.

Tsjaerddyk 42 in 2006

Hans en Anja Koster wonen van 2004 tot 2018 aan de Tsjaerddyk. Ze laten in 2013 het pand grondig verbouwen.

foto Atse Bruin

Dorpscanon van Folsgeare

Tsjaerddyk 42

foto Wytske Heida

Vanaf november 2018 zijn
Roderick Ketelaar en Aukje
Paulusma met hun dochter Sarah
de nieuwe bewoners van
Tsjaerddyk 42

Colofon

Tekst: Atse Bruin

Bewerking : Wytske Heida:

Foto's: db Folsgeare, uitg. van der Meulen bv Sneek, Atse Bruin, Wytske Heida

Disclaimer: Voor alle foto's geldt, dat er zorgvuldig is uitgezocht wie de eigenaar is en is toestemming gevraagd en gekregen voor gebruik in dit venster. Vensters over personen zijn geplaatst na feedback met betrokkene. Mocht er desondanks iets niet correct zijn, gelieve de redactie te informeren.